

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛД САНАЛ БОЛГОСОН НЭР ДЭВШИГЧИЙН
ТАЛААРХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН ТАЙЛАН**

Товч удирдамж: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам /цаашид "журам" гэх/-ын 12.1, 12.2, 12.3, 12.4-т заасны дагуу Ажлын хэсэг нь олонхын саналаараа Улсын Их Хуралд нэр дэвшүүлсэн нэр дэвшигчийн талаарх тайланг энэхүү загварт нийцүүлэн бичих үүрэгтэй. Журмын 13.1-д заасны дагуу Ажлын хэсгийн тайланг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулах тул уг тайланд гэрийн хаяг, цахим шуудангийн хаяг, утасны дугаар зэрэг хувь хүний нууцад хамаарах мэдээллийг, мөн нэр дэвшигчийн талаар ярилцлага өгсөн хүний нэр, түүнийг таних шинжийг бичихгүй.

Нэр дэвшигчийн товч танилцуулга	
1	Эцэг/эхийн нэр: Чадраабал Ургийн овог: Боржигон Нэр: Баянжаргал Хүйс: Эрэгтэй Төрсөн он: 1981 Төрсөн газар: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг Одоо оршин суугаа аймаг, дүүрэг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг
2	Нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан албан тушаал Нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүний алинд нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан талаар бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ч.Баянжаргал Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвших хүсэлт гаргасан.</i>
Сонгон шалгаруулалт, түүний үе шат, явуулсан ажиллагааны танилцуулга	
3	Нэгдүгээр үе шат Журмын 3.1.1-д заасны дагуу "сонгон шалгаруулалтын зарыг нийтэд мэдээлэх" үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. <i>Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-уар Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг Монгол Улсын Их Хурлаас нээлттэйгээр нэр дэвшүүлж, сонгон шалгаруулж томилохоор заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус 4 гишүүнийг сонгон шалгаруулахаар 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн 17 цаг 30 минут хүртэл олон нийтэд нээлттэй зарлаж, холбогдох хүсэлт, материалыг хүлээн авахаар Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолыг баталсан.</i> <i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолын дагуу сонгон шалгаруулалтын зарыг www.parliament.mn цахим хуудас болон олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн хооронд нийтэд мэдээлсэн.</i>
4	Хоёрдугаар үе шат Журмын 3.1.2-д заасны дагуу "нэр дэвших тухай хүсэлт гаргах" үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. <i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор сонгон шалгаруулалтын бүртгэлийн хугацааг тогтоож, хүсэлт, материалыг 21 хоногийн хугацаанд хүлээн авахаар нийтэд мэдээлсэн бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Ч.Баянжаргал нь хүсэлт, холбогдох материалаа хугацаанд нь буюу 2025 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр ирүүлснийг тус Байнгын хорооны ажлын алба хүлээн авсан.</i>
5	Гуравдугаар үе шат

	Журмын 3.1.3-д заасны дагуу “Ажлын хэсэг байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2025 оны 14, 15 дугаар тогтоолоор Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурал дахь Монгол Ардын намын бүлгийн Ажлын албаны Хуулийн бодлогын хэлтсийн ахлах зөвлөх Г.Оргилболд, Улсын Их Хурал дахь Ардчилсан намын бүлгийн зөвлөх Х.Номингэрэл, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүн С.Дондов, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Н.Мягмар, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын Хуулийн бодлогын газрын дарга Ж.Мөнхболд, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбооны Ерөнхийлөгч Л.Данзанноров, Монголын Хуульчдын холбооны зөвлөлийн гишүүн М.Мөнхбат, Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн захирал Б.Амарсанаа, “Шихихутуг” их сургуулийн Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга Б.Нармандах, Шүүхийн сургалт, судалгаа, мэдээллийн академийн Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга Б.Дөлгөөн нарын бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан. Шүүхийн тухай хуульд Ажлын хэсгийг Монгол Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар томилсон Улсын Их Хурлын гишүүн ахална гэж заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийн ахлагчаар Улсын Их Хурлын гишүүн, Өргөдлийн байнгын хорооны дарга О.Номинчимэгийг томилсон.
6	Дөрөвдүгээр үе шат Журмын 3.1.4-д заасны дагуу “нэр дэвшигчээр бүртгэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Ажлын хэсэг 2025 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдөр хуралдаж Монгол Улсын шүүхийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль болон Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-д заасан материалын шаардлагыг хангасан гэж үзэн Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулалтад 25 хүнийг нэр дэвшигчээр бүртгэсэн. Ажлын хэсгийн энэхүү хуралдаанаар Ч.Баянжаргалыг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулалтад бүртгэсэн.
7	Тавдугаар үе шат Журмын 3.1.5-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн баримт бичгийг цахим хуудаст байршуулах, асуулт, санал хүлээн авах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 8.1-д “нэр дэвшигчээр бүртгэснээс хойш ажлын нэг өдрийн дотор бүртгэсэн нэр дэвшигчдийн нэрс, нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулж, хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлж түгээнэ.” гэж заасны дагуу дээр дурдсан 25 нэр дэвшигчийн материалыг www.parliament.mn Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулсан. Ч.Баянжаргалын нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст 2025 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдрөөс эхлэн байршуулсан.
8	Зургадугаар үе шат Журмын 3.1.6-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн талаар мэдээлэл цуглуулах, бүрдүүлэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 10.1-д “Энэ журмын 9.1-д заасны дагуу бүртгэсэн шийдвэр гармагц Ажлын хэсэг нэр дэвшигчийг Ажлын хэсгийн ахлагчаас бусад гишүүн бүрд тохиолдлын журмаар тэнцвэртэй хуваарилж илтгэгч гишүүнийг томилно” гэж заасныг баримтлан 2025 оны 10 дүгээр сарын 22-

	ний өдрийн Ажлын хэсгийн хуралдаанаар нэр дэвшигч тус бүрийн илтгэгч гишүүнийг сугалаагаар тодруулж, илтгэгч гишүүнийг томилсон. Нэр дэвшигч Ч.Баянжаргалын илтгэгч гишүүнээр Ажлын хэсгийн гишүүн Л.Данзанноров сонгогдсон бөгөөд илтгэгч гишүүн Журмын 10.2-т заасан ажиллагааг явуулж холбогдох мэдээллийг цуглуулсан.
9	Долдугаар үе шат Журмын 3.1.7-д заасны дагуу “Ажлын хэсгийн ярилцлага зохион байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 11.1-д “Энэ журмын 10.7-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын таван өдрийн дотор нэр дэвшигч нь холбогдох шаардлагыг хангасан эсэхийг тодруулах зорилгоор Ажлын хэсэг нэр дэвшигч тус бүртэй ярилцлага зохион байгуулна.” гэж, 11.2-д “Ажлын хэсэг зургаагаас доошгүй тооны гишүүний ирцтэйгээр ярилцлага хийх бөгөөд Ажлын хэсгийн ахлагч даргална.” гэж заасан. Ажлын хэсгийн гишүүд 2025 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдөр Төрийн ордны “Их Засаг танхимд” нэр дэвшигч Ч.Баянжаргалтай ажлын хэсгийн ярилцлагыг зохион байгуулсан.
10	Наймдугаар үе шат Журмын 3.1.8-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийг Улсын Их Хуралд санал болгох” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 12.1-д “Энэ журмын 11.6-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын дөрвөн өдрийн дотор Ажлын хэсэг дараах журмаар хуралдаж Ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшүүлэх эсэхийг шийдвэрлэнэ.” гэж, мөн журмын 12.6-д “Энэ журмын 12.1-д заасан хуралдаанаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор энэ журамд заасны дагуу олонхын санал авсан нэр дэвшигчийн талаарх Ажлын хэсгийн тайлан, холбогдох баримт бичгийг Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэж заасны дагуу саналаа Хууль зүйн байнгын хороонд хүргүүлэх зохицуулалттай. Ажлын хэсэг Монгол Улсын шүүхийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.4.5-“энэ хуулийн 77.4.4-т заасан санал хураалтын дүнгээр Ажлын хэсгийн гишүүдийн олонхын санал авсан нэр дэвшигчийг саналын дарааллаар эрэмбэлэн сул орон тоогоор болон дараагийн олонхын санал авсан хоёр хүртэл хүний хамт нэр дэвшүүлж, Байнгын хороонд тайлангийн хамт ажлын гурван өдрийн дотор хүргүүлэх.” гэж заасан. Ажлын хэсэг 2025 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр хуралдаж, илтгэгч гишүүн бүр өөрсдийн судалсан нэр дэвшигчийн талаарх дэлгэрэнгүй тайланг танилцуулж, ажлын хэсгийн бусад гишүүн саналаа хэлж, асуулт асууж хэлэлцсэн. Үүний дараагаар санал хураалтыг нууцаар явуулахад нэр дэвшигч Ч.Баянжаргалыг Ажлын хэсгийн долоон гишүүн дэмжиж, олонхийн санал авсан тул Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэрийг нь дэвшүүлэхээр шийдвэрлэсэн.
11	Сонгон шалгаруулалтын үйл явцыг нэгтгэн дүгнэх нь Ажлын хэсэг журмын 7.1-д заасан бүрэн эрхээ хэрхэн хэрэгжүүлсэн бэ, мөн журмын 12.4.1-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалт нь Шүүхийн тухай хууль болон энэ журмын дагуу явагдсан тухай нэгтгэн дүгнэж бичнэ. Ажлын хэсэг бүрэн эрхээ Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ болон журамд заасны дагуу хэрэгжүүлж, сонгон шалгаруулалтыг мөн хууль, журамд заасны дагуу зохион байгуулж явуулсан болно.
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд тавих шаардлагыг хангасан тухай үнэлгээ Нэр дэвших тухай хүсэлт, түүний хавсралт, нэр дэвшигчийн хэвлүүлсэн бүтээл, олон нийтэд өгсөн мэдээлэл, олон нийтээс ирүүлсэн асуулт, санал, нэр дэвшигчийн талаар бусад	

хүмүүстэй хийсэн ярилцлага, нэр дэвшигчтэй илтгэгч гишүүний ганцаарчлан хийсэн ярилцлага, Ажлын хэсгийн ярилцлага, илтгэгч гишүүний дэлгэрэнгүй тайлан, нэр дэвшигчээс болон бусад этгээдээс гаргуулан авах зэргээр цуглуулсан мэдээлэл, баримт бичиг, нотлох баримтад тулгуурлан нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг яагаад хамгийн сайн хангасан гэж үнэлж дүгнэсэн тухайгаа журмын 12.4.3-т заасны дагуу ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.	
12	Боловсрол Төгссөн их, дээд сургууль, коллеж, боловсролын зэрэг, төгссөн оноор нь хамгийн сүүлийнхээс нь эхлэн дараалуулж жагсааж, журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа нь ямар мэдээлэл, нотлох баримтаар тогтоогдсон талаар бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ч.Баянжаргал нь эрх зүйч мэргэжилтэй, журамд заасан шаардлагыг бүрэн хангаж байна гэж үзэх үндэслэлтэй.</i> <i>Боловсролын байдлыг танилцуулбал тэрээр:</i> - 2021.06.28, Оросын Холбооны Буриадын их сургууль Их засаг олон улсын их сургуулийн хамтарсан олон улсын эрх зүйн докторын зэрэг хамгаалуулах зөвлөлд “Нотариатын эрх зүйн зохицуулалтын зарим асуудал, харьцуулсан судалгаа” сэдвээр хууль зүйн ухааны доктор (Ph.D)-ын зэрэг хамгаалсан. Дугаар F20215225, Бүртгэлийн дугаар 03 - 2014.10.14-2019 он, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн докторантурт суралцаж төгссөн. - 2009.09.01-2011.06.10, Хүмүүнлэгийн ухааны их сургууль, Англи хэлний орчуулагч, № D201133856, Бүртгэлийн дугаар 10137, Хүмүүнлэгийн ухааны бакалавр - 2005.10.01-2007.05.28, Удирдлагын академи, Бизнесийн удирдлага, E20070463, Бүртгэлийн дугаар 07591, Удирдахуйн ухааны магистр - 2003.10.01-2005.04.01, Их засаг их сургууль, № E20050582, Бүртгэлийн дугаар 132, Хууль зүйн магистр - 1998.09.01-2002.05.15, Их засаг их сургууль, № D200202718, Бүртгэлийн дугаар 457, Хууль зүйн ухааны бакалаврын зэрэг.
13	Эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан тухай Журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасны дагуу эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ч.Баянжаргал нь</i> <i>2002.08.30-2025.10.16 хугацаанд Их Засаг их сургуулийн Эрх зүйн тэнхимийн цагийн багш,</i> <i>2003.02.14-2021.09.10 хугацаанд Монголын Нотариатчдын Танхимын гишүүн, нийслэлийн тойргийн нотариатч,</i> <i>2021.09.11-2025.10.11 хугацаанд Монголын Нотариатчдын Танхимын Ерөнхийлөгч бөгөөд Удирдах зөвлөлийн дарга,</i> <i>2022.10.01-2025.10.16 хугацаанд Глобал удирдагч их сургуулийн Эрх зүйн тэнхимийн багш,</i> <i>2023.06.01-ний өдрөөс одоог хүртэл Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүн,</i> <i>2024.09.10-ны өдрөөс одоог хүртэл Олон Улсын Нотариатын холбооны Азийн хэрэг эрхлэх комиссын 2025 оны ээлжит Ерөнхийлөгч,</i> <i>Олон Улсын Нотариатын холбооны Удирдах хорооны гишүүн,</i> <i>2025.01.24-ний өдрөөс одоог хүртэл Нотариатчийн мэргэшлийн хорооны гишүүн тус тус ажиллаж ирсэн бөгөөд 2002 оноос хойш эрх зүйн чиглэлээр үйл ажиллагаагаа явуулж байгааг баримтад хавсаргасан Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн талаарх тодорхойлолтоор нотлогдож байна.</i>
14	Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай тухай Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.

Монголын Нотариатчдын Холбоонд 2021 оны 09 сарын 11 өдрөөс 2025 оны 10 сарын 11 өдрийг хүртэлх хугацаанд Ерөнхийлөгчөөр томилогдон ажилласан болохыг баталсан Монголын Нотариатчдын танхимын бүх гишүүдийн хурлын 11 дүгээр тогтоолын хуулбарыг хавсралтаар ирүүлсэн ба эл хугацаанд Нотариатчдын ажлыг хөнгөвчлөх зорилгоор цахим системээр үйл ажиллагаа явуулах мөн 2022 оны 01 сарын 01 өдрөөс хойших нотариатын гэрчилсэн үйлдлийн архивын баримтыг E-mongolia системд байршуулж иргэдэд нотариатын үйлчилгээг ойртуулсан ба нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сайн дурын ажлыг тогтмол зохион байгуулсан, хууль зүйн зөвлөгөө иргэдэд үнэ төлбөргүй үзүүлэх зэргээр олон үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн тухайгаа мөн холбогдох линкүүдээр баталгаажуулсан байдлаар ирүүлсэн.

Олон Улсын Нотариатын холбооны Азийн хэрэг эрхлэх комиссын 15-р хурлыг эх орондоо амжилттай зохион байгуулж, илтгэл хэлэлцүүлж, удирдсан ба зохих бүрдүүлбэрийн дагуу мэдээллүүдийг ирүүлсэн.

Монгол Улсын Нотариат 100 жил III боть 2025 онд туурвисан ба номын нүүр болон зарим бүтээлд өмнөх үг бичсэн талаарх нотлох баримт бүхий хэсгийг баримтад тусган ирүүлсэн. Нотариатын эрх зүйн хөгжлийн чиг хандлага сэдэвт олон улсын семинарыг санаачлан зохион байгуулж, илтгэл хэлэлцүүлж, удирдсан бөгөөд илтгэлийн эмхэтгэлийг монгол, англи хэл дээр хэвлүүлж нийтийн хүртээл болгосон ба энэ талаар баримтад хавсаргасан. Мөн Монголын Нотариатчдын танхимын 2021-2025 оны үйл ажиллагааны танилцуулга, байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтын талаар мэдээллийг мөн монгол, англи хэл дээр хэвлүүлэн олны хүртээл болгосон бөгөөд нотлох баримт бүхий бүтээлийн холбогдох хэсгийг хавсарган ирүүлсэн байна. Түүнчлэн тэрээр “Нотариат”, “Хууль ёсны өвлөх эрх зүй”, “Монгол улсын төр захиргааны эрх зүйн тойм” бүтээлүүдийн хамтран зохиогчоор, “Нотариат”, “Нотариат миний нүдээр” “Нотариатын байгууллагын менежмент” бүтээлүүдийн зохиогчоор ажилласан байна.

Нэр дэвшигч нь олон хэлэлцүүлгүүдийг удирдан зохион байгуулж, гар бие оролцсон тухайгаа дурдсан. Үүнд:

Өв залгамжлалтай холбоотой иргэний хэргийн маргаан хянан шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэрийн судалгаа сэдэвт бүтээлд анхан шатны шүүхийн 6 шийдвэр, давж заалдах шатны 4 магадлал, хяналтын шатны шүүхийн 8 тогтоолд дүн шинжилгээ хийж олны хүртээл болгосон, Мөнгө угаахаас урьдчилан сэргийлэх, эвлэрүүлэн зуучлал ба нотариат сэдвээр олон улсын эрдэм шинжилгээний бага хурал зохион байгуулж хурлын дүгнэлт, саналт, зөвлөмжийг багтаасан бүтээл хэвлүүлсэн, Нотариатын мэдэгдэх хуудас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх үндэслэл болох нь хэлэлцүүлэгт нотариатын мэдэгдэх хуудсыг баталгаажуулах, шүүхийн гүйцэтгэх хуудсыг үндэслэн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагаас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулах, өмгөөлөгч энэ асуудалд оролцохтой холбогдсон асуудлаар илтгэл хэлэлцүүлсэн зэрэг бөгөөд тус бүрийн нотлох баримтыг хавсарган ирүүлжээ. Ч.Баянжаргал нь 2009 онд Гэйт сургалтын төвд Англи хэлний 3-р түвшний сургалтад суралцсан, 2019 онд Клеверлерн сургалтын төвд 4-р түвшний сургалтад суралцаж төгссөн ба 2013 онд Улаанбаатарт, 2022 онд Мексикийн Мехико хотод зохион байгуулагдсан олон улсын хурал, 2023 оны 10 сарын 11-ний өдөр Узбекистан улсын нийслэл Ташкент хотод зохион байгуулсан “Дижитал эрин дэх Нотариат” олон улсын хуралд оролцсон талаар баримт ирүүлсэн байна. Тэрээр өдөр тутмын зарим сонинуудад Нотариатын байгууллагын Ерөнхийлөгчийн хувиар өөрийн байр сууриа илэрхийлэн хэд хэдэн ярилцлага өгсөн талаар баримтыг нэр дэвшигчийн хүсэлтэд хавсаргасан байна.

“Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах” ажлын хэсэг, “Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах” үүрэг бүхий ажлын хэсэг, “Иргэний хуулийн хэрэгжилттэй танилцан санал, дүгнэлт гаргах” үүрэг бүхий ажлын хэсэг, “Нотариатын өнөөгийн байдал, олон улсын жишгийг судлах,

	нотариатын тухай хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох нотариатын үйл ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр санал дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий” ажлыг хэсэг, “Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий” ажлын хэсэг, “Хуульчид хуулийн төсөл дээр ажиллах журам боловсруулах ажлын хэсэг, татварын зорилгоор мэдээлэл харилцан солилцох, ил тод байх, үнэлгээний бэлтгэл ажлыг хангах, үнэлгээний ажлын туршид Монгол улсыг төлөөлж холбогдох хууль журамд шаардлагатай нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлыг зохион байгуулах, тэдгээрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих” чиг үүрэг бүхий ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд тус тус орж ажилласан байна. Ч.Баянжаргал Оросын Холбооны Буриадын их сургууль Их засаг олон улсын их сургуулийн хамтарсан олон улсын эрх зүйн докторын зэрэг хамгаалуулах үйл ажиллагаанд 2021 оны 06 сарын 28-ний өдөр Нотариатын эрх зүйн зарим асуудал, харьцуулсан судалгаа сэдвээр хууль зүйн ухааны докторын зэрэг горилж F 20215225 дугаартай гэрчилгээ авсан, мөн Их Засаг олон улсын Их сургуулийн эрдмийн зөвлөлийн 2024 оны 4 дүгээр сарын 3-ны өдрийн Б/30 дугаар тогтоолоор дэд профессорын зэрэг олгогдсон, мөн энэ өдрөөс тус сургуулийн эрдмийн зөвлөлийн гишүүн болсон ба гэрчилгээний хуулбар бусад холбогдох нотлох баримтыг баримтад хавсарган ирүүлсэн зэргээс хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй гэж тодорхойлж болохоор байна.
15	Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлага хангасан тухай Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “бусдын нөлөөнд автахгүй, хараат бусаар ажиллах, зарчимч, шударга зан төлөвтэй, мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлагыг хангасан” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ. Ажиллах хугацаандаа ямар нэг ёс зүйн хариуцлага хүлээсэн эсэх талаар мэдээлэл, баримтгүй. Харин зарим ярилцлага өгсөн хүмүүсийн зүгээс түүний зан төлөвийн талаар маш эергээр тодорхойлж, өндөр ёс суртахуунтай, үлгэр жишээ хуульч болохыг тодорхойлсон. Ёс зүй, зан төлөвийн талаар сөрөг мэдээлэл өгсөн ярилцагч байхгүй.
16	Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй тухай Журмын 2.1.3, 2.2.3-д заасны дагуу “төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй” байх шаардлагыг хангаж байгааг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. Ч.Баянжаргал нь 1981 онд төрсөн, 44 настай. Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй.
17	Монгол Улсын иргэн мөн тухай Журмын 2.1, 2.2-д заасны дагуу “Монгол Улсын иргэн” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. Төрийн үйлчилгээний цахим системийн Иргэний үнэмлэхийн лавлагаа, иргэний үнэмлэхний хуулбарыг үндэслэн Ч.Баянжаргал нь тус шаардлагыг хангаж байна.
18	Сүүлийн таван жилд улс төрийн болон намын удирдах албан тушаал хашиж байгаагүй тухай Журмын 2.1.5, 2.2.4-д заасны дагуу “сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. Ч.Баянжаргал /Нэр дэвшигчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн талаарх тодорхойлолт болон хавсралтаар ирүүлсэн бусад мэдээлэл, нотлох баримтад үндэслэв./
19	Эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй тухай Журмын 2.1.6, 2.2.10-д заасны дагуу “эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж байгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.

	<i>Ч.Баянжаргал эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй нь ял шийтгэлгүй талаарх тодорхойлолтоор нотлогдож байна.</i>
20	Сахилгын шийтгэлээр халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэх тухай Сахилгын шийтгэлээр ажлаас халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэхийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ч.Баянжаргал нь Ажиллаж байхдаа сахилгын шийтгэлээр халагдаж, эсхүл огцорч байсан талаар ямар нэг баримт байхгүй.</i>
21	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай Журмын 2.2.6, 2.3-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй буюу ажиллаж байгаагүй, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ч.Баянжаргал нь Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
22	Шүүгчээр ажиллаж байгаагүй тухай Журмын 2.1.4, 2.2.4, 2.2.5-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч сүүлийн таван жил шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ч.Баянжаргал нь шүүгчээр ажиллаж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
23	Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай Шүүхийн тухай хуулийн 95.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Ч.Баянжаргал нь Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
24	Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.7-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
25	Өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.8-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>
26	Прокуророор ажиллахгүй байгаа тухай Журмын 2.2.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь прокуророор ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Хамааралгүй</i>

27	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд санал болгох үндэслэлүүдийг нэгтгэн дүгнэх нь Ажлын хэсэг нь цуглуулсан бүх нотлох баримт, мэдээлэлд тулгуурлан нэр дэвшигчийн хууль зүйн мэдлэг, ур чадвар, ёс зүй, зан төлөвийг үнэлж журмын 2.1, 2.2, 2.3-д заасан харгалзах шаардлагыг тухайн нэр дэвшигч хамгийн сайн хангаж буй гэдгийг нэгтгэн дүгнэж үндэслэлээ тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Ч.Баянжаргал нь Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд тавигдах мэдлэг, ёс зүй, ур чадвар, зан төлөвийн хувьд Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд Шүүхийн тухай хуулиар болон Монгол Улсын Их хурлын Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 6 дугаар тогтоолын 1-р хавсралтаар батлагдсан “Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн болон шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 2.1, 2.2, 2.3-д заасан шаардлагуудыг хангаж байна гэж ажлын хэсэг үзсэн болно.</i>
----	---

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг

--- оОо ---